

Sporočilo za javnost
Luxembourg, 13. novembra 2019

Upravljanje migracij v Grčiji in Italiji: čas za okrepitev ukrepov za odpravo razlik, pravijo revizorji EU

Po navedbah v novem poročilu Evropskega računskega sodišča bi morala EU okrepiti ukrepe na področju azila, premestitve in vračanja migrantov, da bi bolje izpolnila cilje svoje podpore. Mehanizma nujnih premestitev nista dosegla svojih ciljnih vrednosti, svoj glavni cilj, in sicer zmanjšanje pritiska na Grčijo in Italijo, pa sta dosegla le deloma. Kljub večjim zmogljivostim za obravnavanje prošelj za azil v obeh državah je čas za obravnavo še vedno dolg, ozka grla pa niso odpravljena. Poleg tega je v celotni EU število vrnjenih migrantov z neurejenim statusom še vedno nizko, njihovo vračanje pa je težavno.

V zadnjih letih se EU sooča z doslej najobsežnejšim obsegom migracij, ki so dosegle vrhunec leta 2015 ter zlasti v Grčiji in Italiji privedle do povečanja števila prošelj za azil. EU je v odziv na krizo vzpostavila žariščne točke, uvedla začasna mehanizma za premestitev in povečala svoje financiranje. Revizorji so preučili, ali je podpora EU za obe državi dosegla svoje cilje, ali sta mehanizma za premestitev dosegla svoje ciljne vrednosti ter ali so bili azilni postopki in postopki vračanja uspešni in hitri.

„Ukrepi EU za upravljanje migracij v Grčiji in Italiji so bili sicer pomembni, vendar niso dosegli svojega polnega potenciala,“ je dejal član Evropskega računskega sodišča Leo Brincat, odgovoren za poročilo. „Čas je za okrepitev ukrepov za odpravo razlik med cilji in rezultati.“

Revizorji so ugotovili, da so se s preučeniimi **podpornimi ukrepi EU** obravnavale opredeljene potrebe, vendar večina projektov ni v celoti dosegla svojih ciljnih vrednosti. Registracija migrantov in odvzem njihovih prstnih odtisov sta se znatno izboljšala, toda razmere na grških **žariščnih točkah** glede zmogljivosti in položaja mladoletnikov brez spremstva ostajajo zelo kritične. Urad EU za podporo azilu (EASO) je imel še vedno težave zaradi pomanjkanja nacionalnih strokovnjakov, Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex) pa je na italijanske žariščne točke, za katere je bilo ugotovljeno, da so prazne ali skoraj prazne, dejansko napotila več uslužbencev, kot je bilo potrebno.

Od 160 000 migrantov, kolikor je bila prvotna ciljna vrednost, so se države EU pravno zavezale, da jih bodo **premestile** 98 256. Dejansko pa jih je bilo premeščeni le 34 705 (21 999 iz Grčije in 12 706 iz Italije). Po mnenju revizorjev je bila uspešnost mehanizmov slaba predvsem zaradi zelo majhnega deleža potencialno upravičenih migrantov, registriranih za premestitev, saj organi obeh držav sprva niso mogli identificirati vseh potencialnih kandidatov in jih uspešno usmeriti k vložitvi prošnje za premestitev. Ko so bili migranti

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celotno poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

registrirani za premestitev, so bila prizadevanja uspešnejša. Kljub temu so revizorji v postopku premestitve ugotovili več operativnih slabosti.

V Grčiji povečanje zmogljivosti za obravnavo prošelj za azil še vedno ni zadostovalo za odpravo vse večjih zaostankov. Izjava EU in Turčije iz leta 2016 je močno vplivala na prihode. Vendar njen temelj, hitri postopek na meji za obravnavanje prošelj za azil, ni dovolj hiter: leta 2018 je bilo od vložitve prošnje do sprejetja odločbe na prvi stopnji namesto nekaj dni v povprečju potrebnih 215 dni. Težave, kot je pomanjkanje zdravnikov za izvajanje ocen ranljivosti na grških otokih, so bile eden ključnih dejavnikov teh zamud. Pri pospešenih in rednih postopkih so bile razmere še bolj problematične, saj so bili datumi razgovorov določeni celo za leto 2021 oziroma 2023. Poleg tega številne negativne odločbe na prvi stopnji prehajajo na pritožbeno stopnjo, ki je že preobremenjena.

Italija ima trenutno zadostno zmogljivost za obravnavanje znatnega upada števila prihodov in prošelj za azil na prvi stopnji, ne pa tudi za obravnavo velikega števila pritožb. V povprečju je trajalo več kot štiri leta, da je prošnja za azil, vložena leta 2015, dosegla končno pritožbeno stopnjo. Revizorji svarijo, da bo podpora pravosodnim organom verjetno postala najnujnejša potreba italijanskega azilnega sistema.

V obeh državah in EU kot celoti je število dejansko vrnjenih migrantov bistveno manjše od števila odločb o **vrnitvi**. Glavni razlogi za to so dolgotrajni azilni postopki, neobstoje celovitega sistema za upravljanje zadev vračanja, neobstoje vzajemnega priznavanja ali sistematičnega evidentiranja odločb o vrnitvi, nezadostne zmogljivosti v centrih za pridržanje, težave pri sodelovanju z državo izvora migrantov ali to, da migranti preprosto pobegnejo, ko je sprejeta odločba o njihovi vrnitvi.

Revizorji so Evropski komisiji in dvema agencijama izrekli priporočila, naj:

- uporabijo pridobljena spoznanja za morebiten mehanizem prostovoljnih premestitev v prihodnosti,
- okrepijo upravljanje nujne pomoči, azilnih sistemov in postopkov vračanja,
- povečajo podporo urada EASO za azilne postopke in prilagodijo podporo agencije Frontex za operacije vračanja in napotitev strokovnjakov.

Pojasnila za urednike

EU je do leta 2019 v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje (AMIF) Grčiji dodelila 703 milijone EUR nujne pomoči, Italiji pa 122 milijonov EUR. Ta zneska sta bila dodeljena poleg 328 milijonov EUR oziroma 394 milijonov EUR, ki so bili državam dodeljeni v okviru nacionalnih programov sklada AMIF za obdobje 2014–2020.

Obvezna začasna mehanizma premestitev sta bila uvedena s sklepoma Sveta iz septembra 2015, uporabljala pa sta se za obdobje od 24. marca 2015 do 26. septembra 2017. Migrantni, premeščeni v obdobju te upravičenosti, so predstavljali približno 4 % vseh prosilcev za azil v Italiji in približno 22 % v Grčiji. Združeno kraljestvo in Danska sta uveljavljala svoji klavzuli o izvzetju, Madžarska in Poljska pa nista sprejeli nobenega premeščenega migranta. Poleg tega soglasje o stalnem mehanizmu premestitev še vedno ni bilo doseženo. Stopnja vračanja državljanov tretjih držav, ki bi morali zapustiti EU, je leta 2018 znašala približno 40 % v Grčiji in približno 20 % v Italiji. Stopnje vračanja v države zunaj Evrope pa so bile še nižje.

Posebno poročilo št. 24/2019 – Azil, premestitev in vračanje migrantov: čas za okrepitev ukrepov za odpravo razlik med cilji in rezultati – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU. Revizorji so leta 2017 objavili [poročilo](#) o migracijskih žariščnih točkah v Grčiji in Italiji.

Kontaktna oseba za medije:

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24